ЖҮРҮШ-ТҮРҮШ ТАРТИПТЕРИ

билим берүү чөйрөсүндөгү коркунучтарга, окуяларга жана кризистик кырдаалдарга жооп берүү боюнча
Жалал-Абад Эл аралык Университетинин (ЖАЭУ)

1. Жалпы жоболор

1.1. Бул Жалал-Абад Эл аралык Университетинин (мындан ары — Университет, ЖЭУ) окуу чөйрөсүндөгү коркунучтарга, окуяларга жана кризистик кырдаалдарга жооп берүү боюнча Эрежелер коркунучтарды аныктоо, кабарлоо, каттоо, алгачкы жооп, эскалация, документтештирүү, талдоо жана жабуу боюнча бирдиктүү тартипти белгилейт, Жалал-Абад Эл аралык Университетинин (мындан ары – Университет, ЖАЭУ) окуу чөйрөсүндөгү коркунучтарды, окуяларды жана кризистик кырдаалдарды аныктоо, кабарлоо, каттоо, баштапкы жооп, эскалация, документтештирүү, талдоо жана чечүү боюнча стандарттык тартипти белгилейт.

1.2. Бул Эрежелер ЖАЭУнун кызматкерлерине, студенттерине жана түзүмдүк бөлүмдөрүнө, ошондой эле университеттин аймагында болгон же анын иш-чараларына катышкан башка адамдарга да тиешелүү.

1.3. Бул Эрежелер төмөнкү учурларда колдонулат:

1. жашоо менен саламаттыкка коркунуч;
2. билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугун бузган окуялар;
3. экстремизмдин, терроризмдин, зомбулуктун, агрессиянын же талкалоочу жүрүм-турумдун көрүнүштөрү;
4. расмий жана университеттик чөйрөлөрдө мыйзамсыз мазмунду же кооптуу билдирүүлөрдү таратуу;
5. студенттерге, кызматкерлерге, инфраструктурага, Университеттин аброюна же туруктуу иштешине таасир эткен кризистик кырдаалдар.

1.4. Бул Эрежелер Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына, «Экстремисттик иш-аракеттерге каршы күрөшүү жөнүндө» Мыйзамына, «Терроризмге каршы күрөшүү жөнүндө» Мыйзамына жана Кыргыз Республикасында жогорку жана андан кийинки кесиптик билим берүү мекемелерин жөнгө салган учурдагы эрежелерге ылайык иштелип чыккан. Бул актылар билим берүү чөйрөсүндө коопсуздукту камсыз кылуу жана иш-чараларды уюштуруу боюнча укуктук алкакты аныктайт. (Борбордук документтер банкы)

1.5. Бул Эрежелер төмөнкүлөр менен бирге колдонулат:

1. SMK-60-07 ЖАЭУдагы билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна коркунуч туудурган экстремизмди, терроризмди, зомбулукту жана башка коркунучтарды алдын алуу чаралары боюнча жобо;

2. ЖАЭУнун билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугу боюнча жергиликтүү эрежелери, ички эрежелери, маалымат саясаты, суроолорду кароо тартиби жана окуу-тарбия жана көзөмөлдөө иштери;
3. ЖАЭУнун башка жөнгө салуучу жана административдик документтери.

1.6. Эгерде бул Эрежелердин жоболору Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келсе, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жоболору колдонулат. (Борбордук документтер банкы)

2. Эрежелердин максаты жана милдеттери

2.1. Бул Эрежелердин максаты ЖАЭУда коркунучтарга, окуяларга жана кризистик кырдаалдарга жооп берүүнү так, өз убагында, координацияланган жана документтештирилген тартипте камсыз кылуу болуп саналат.

2.2. Негизги максаттар:

1. жооптуу адамдарга тез кабарлоону камсыз кылуу;
2. студенттердин жана кызматкерлердин өмүрү менен саламаттыгына коркунучтарды азайтуу;
3. коркунуч тууралуу кабарлоолордун өз убагында жөнөтүлүшүн камсыз кылуу;
4. уюмдук бөлүмдөрдүн аракеттерин координациялоо;
5. окуянын жагдайларын каттоо;
6. керек болгондо мамлекеттик органдар менен кызматташууну камсыз кылуу;
7. себептерин талдоо жана түзөтүүчү жана алдын алуу чараларын иштеп чыгуу.

3. Негизги терминдер

3.1. Бул Эрежелерде төмөнкү терминдер колдонулат:

3.1.1. Коркунуч — студенттердин, кызматкерлердин, Университеттин же үчүнчү жактардын өмүрүнө, ден соолугуна, укуктарына жана мыйзамдуу кызыкчылыктарына чыныгы же мүмкүн болгон зыян келтирүү коркунучун билдирген маалымат, жагдай, жүрүм-турум же окуя.

3.1.2. Окуя — бул болуп өткөн жана билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна, белгиленген тартиптерге, билим берүү процессинин катышуучуларынын укуктарына жана коопсуздугуна же Университеттин кадимки иштешине тоскоолдук кылган окуя.

3.1.3. Кризистик кырдаал — ЖАЭУжетекчилигинин координацияланган чечимдерин, бөлүмдөр аралык кызматташтыкты жана зарыл болгондо тышкы кызматтар менен кызматташууну талап кылган окуя же окуялардын сериясы.

3.1.4. Баштапкы жооп — коопсуздукту камсыз кылууга, зыянды чектөөгө, жооптуу адамдарды кабардар кылууга жана тиешелүү маалыматты сактоого артыкчылыктуу чаралар.

3.1.5. Эскалация — коркунуч же окуя тууралуу маалыматты тобокелдиктин деңгээли, кесепеттери же атайын чараларды көрүү зарылдыгына байланыштуу жогорку башкаруу деңгээлине же тиешелүү органдарга жөнөтүү.

4. Жооп кайтаруунун жалпы принциптери

4.1. ЖАЭУда коркунучтарга, окуяларга жана кризистик кырдаалдарга жооп берүү төмөнкү принциптерге ылайык жүргүзүлөт:

1. өмүрдү жана ден соолукту коргоону артыкчылык кылуу;
2. мыйзамдуулук;
3. дароо кабарлоо;
4. коркунуч деңгээлине жооптун пропорционалдуулугу;
5. өзгөчө укуктар менен милдеттерди бөлүштүрүү;
6. сезгич маалыматтарды иштетүүдө купуялуулук;
7. маанилүү аракеттер менен чечимдерди документтештирүү;
8. уюмдар аралык координация.

5. Бул Эрежелер колдонулуучу абалдардын категориялары

5.1. Бул эрежелер, өзгөчө, төмөнкү учурларда колдонулат:

1. зомбулук коркутуулары, физикалык кол салуу же өзүңө же башкаларга коркунучтуу жүрүм-турум;
2. күмөндүү буюмдарды, билдирүүлөрдү же аракеттерди табуу;
3. студенттердин же кызматкерлердин экстремисттик, террористтик же башка мыйзамсыз иш-аракеттерге катышып жатканына байланыштуу белгилер;
4. зомбулукка чакырган, экстремисттик же террордук идеяларды камтыган материалдарды таратуу;
5. олуттуу чыр-чатактар, зомбулук, топтук агрессия, массалык баш аламандыктар;
6. университеттин расмий ресурстарына же иш-чараларына байланыштуу санариптик коркутуулар;
7. билим берүү чөйрөсүнүн коопсуздугуна коркунуч туудурган өзгөчө кырдаалдар;
8. менеджменттин жооп кайтаруусун талап кылган башка окуялар.

6. Коркунучту же окуяны билдирүү милдети

6.1. Коркунуч, окуя же эскертүү белгилери тууралуу маалыматы бар ЖАЭУнын ар бир кызматкери же студенти бул тууралуу дароо кабарлоого милдеттүү:

1. өзүнүн түздөн-түз жетекчисине;
2. декандын кеңсесине;
3. окутуучуга;
4. кезектеги адамга / жооптуу адамга;
5. ЖАЭУ администрациясына;
6. башка ыйгарым укуктуу адамдарга ички байланыш каналдары аркылуу.

6.2. Эгерде кырдаал өмүргө жана ден соолукка дароо коркунуч туудурса, биринчи кезекте жедел кызматтарды чакырып, ЖАЭУжетекчилигине кабарлоо зарыл.

6.3. Билдирүү оозеки, жазуу түрүндө, электрондук же башка жеткиликтүү ыкмалар менен жасалышы мүмкүн, андан соң белгиленген формада каттоо жүргүзүлөт.

7. Баштапкы жооп чаралары

7.1. Коркунуч же окуя тууралуу биринчи маалымат алган адам:

1. жана ден соолукка дароо коркунуч бар-жогун баалоо;
2. эгер зарыл болсо, тез жардам кызматтарын дароо чакыруу боюнча чараларды көрүү;
3. маалыматты жооптуу кызматкерлерге өткөрүп берүүнү камсыз кылуу;
4. мүмкүн болсо коркунучтуу аймакка кирүүнү чектөө;
5. эгер бул тобокелдикти жогорулатышы мүмкүн болсо, өзүнүн ыйгарым укуктарынан жана даярдыгынан ашкан аракеттерди жасоодон карманууу.

7.2. Өмүргө жана саламаттыкка түздөн-түз коркунуч жаралган учурда артыкчылык берилет:

1. адамдарды коргоо;
2. коркунуч зонасын эвакуациялоого же курчоого;
3. тиешелүү өзгөчө кырдаал кызматтарын чакыруу;
4. ЖАЭУадминистрациясына дароо кабар берүү.

7.3. Өмүргө дароо коркунуч жок болсо да, тобокелдик белгилери байкалса, маалымат ички эскалация чынжырына дароо жөнөтүлүшү керек.

8. Ички өткөрүү жана эскалация

8.1. Кырдаалдын мүнөзүнө жараша маалымат жөнөтүлөт:

1. структуралык бөлүмдүн башчысына;
2. деканга;
3. жетекчиге;
4. тиешелүү аймак боюнча проректорго;
5. ЖАЭУжетекчилигине;

6. коопсуздук, билим берүү, социалдык, укуктук жана маалыматтык иштер боюнча жооптуу бөлүмдөр.

8.2. Төмөнкү учурларда ректордун же ыйгарым укуктуу жетекчиликтин деңгээлине көтөрүү милдеттүү:

1. жанына жана ден соолугуна коркунуч туулса;
2. жагдай экстремизмдин, терроризмдин, зомбулуктун же массалык баш аламандыктын мүмкүн болгон белгилерин камтыса;
3. окуя кеңири кесепеттерге алып келиши же Университеттин расмий позициясына таасир этиши мүмкүн;
4. мамлекеттик органдар менен кызматташуу талап кылынат;
5. эл аралык студенттер, аброй же эл аралык кызматташтык маселелери камтылган учурда.

9. Цифрдык жана маалыматтык чөйрөдөгү окуяларга жооп берүү

9.1. ЖАЭУнын расмий санариптик чөйрөсүндө же Университетке тиешелүү каналдарда коркутуулар, мыйзамсыз мазмун, зомбулукка үндөө же башка коркунучтуу материалдар аныкталганда, маалымат төмөнкүлөргө жөнөтүлөт:

1. Академиялык жана маалымат бөлүмүнө;
2. тиешелүү бөлүмдүн башчысына;
3. тиешелүү аймакка жооптуу проректорго;
4. ЖАЭУ жетекчилигине, эгерде муну жүргүзүүгө негиздер болсо.

9.2. Өз ыйгарым укуктарынын чегинде чаралар көрүлөт:

1. маалыматты каттоо;
2. расмий булактарда таратууну чектөө;
3. дәлелдерди сактоо;
4. маалыматты ыйгарым укуктуу адамдарга өткөрүп берүү.

9.3. ЖАЭУнун Маалымат саясаты боюнча жоболору жана санариптик чөйрөнүн ички эрежелери ушул жоболор менен бирге колдонулат.

10. Окуяны документтөө

10.1. Ар бир маанилүү окуя документтештирилиши керек.

10.2. Документация төмөнкүлөрдү камтышы мүмкүн:

1. расмий эскертме;
2. окуя тууралуу отчет;
3. окуя журналы;
4. түшүндүрмө эскертүүлөр;

5. карап чыгуу отчеттору;
6. аналитикалык отчет;
7. ЖАЭУтарабынан белгиленген башка формалар.

10.3. Бул документте төмөнкүлөр катталат:

1. күндү, убакты жана жерди;
2. жагдайлардын кыскача сүрөттөлүшү;
3. катышуучулар жана күбөлөр;
4. баштапкы жооп чаралары;
5. эскалация чынжыры;
6. кабыл алынган чечим;
7. мындан ары көрүлө турган чаралар жана жооптуу адамдар.

11. Кароо жана чечим кабыл алуу

11.1. Ар бир маанилүү окуя боюнча ЖАЭУжетекчилиги же ыйгарым укуктуу адамдар төмөнкүлөрдү аныкташат:

1. тобокел деңгээли;
2. кошумча коопсуздук чараларын көрүү зарылдыгы;
3. убактылуу уюштуруучулук чектөөлөрдүн зарылдыгы;
4. мамлекеттик органдар менен кызматташуунун зарылдыгын;
5. окутуу процессине катышкан адамдарды кабардар кылуунун зарылдыгын;
6. ички анализ жүргүзүү зарылдыгы.

11.2. Коллективдик кароону талап кылган учурларда жумушчу топ, комиссия же башка ыйгарым укуктуу карап чыгуу формасы чакырылышы мүмкүн.

12. Мамлекеттик органдар жана өзгөчө кырдаал кызматтары менен өз ара аракеттенүү

12.1. Мыйзамдуу негиздер болгондо ЖАЭУ ички иштер органдары, улуттук коопсуздук органдары, өзгөчө кырдаал кызматтары, медициналык кызматтар жана башка ыйгарым укуктуу кызматтар менен өз ара аракеттенет. Кыргыз Республикасынын терроризмге жана экстремисттик иш-аракеттерге каршы күрөшүү боюнча мыйзамдары ыйгарым укуктуу органдардын мындай коркунучтарды алдын алуу, аныктоо жана басууга катышуу системасын карайт. (Борбордук документтер банкы)

12.2. Сырткы байланыш ЖАЭУ жетекчилиги же ыйгарым укуктуу адамдар тарабынан алардын компетенциясынын чегинде жүргүзүлөт.

12.3. ЖАЭУ атынан кризистик кырдаалдар боюнча уруксатсыз маалыматтарды өз алдынча таратууга тыюу салынат.

13. Кырдаалдар учурунда маалымат менен иштөө

13.1. Ички же тышкы таратылууга арналган маанилүү окуялар жана кризистик кырдаалдар тууралуу маалыматтар уруксат берилген адамдар тарабынан гана даярдалып, таратылат.

13.2. Расмий маалыматтарды даярдоодо төмөнкүлөр эске алынышы керек:

1. тактык;
2. паниканын алдын алуу;
3. жеке маалыматтарды коргоо;
4. коопсуздук кызыкчылыктары;
5. ЖАЭУнын расмий позициясы.

14. Окуяны жабуу жана окуядан кийинки анализ

14.1. Окуя төмөнкүлөрдөн кийин жабылган деп эсептелет:

1. дароо коркунуч жоюлган;
2. зарыл болгон баштапкы жана кийинки чаралар аткарылган;
3. ситуация документтештирилген;
4. жооп чараларын жыйынтыктоо боюнча чечим кабыл алынган;
5. керек болгондо түзөтүүчү жана алдын алуу чаралары аныкталган.

14.2. Окуядан кийинки анализ маанилүү окуялар боюнча жүргүзүлөт, ага төмөнкүлөр кириши мүмкүн:

1. жооптун толуктугун жана өз убагында берилишин баалоо;
2. себептерди жана тобокелдик факторлорун аныктоо;
3. уюмдар аралык координацияны баалоо;
4. алдын алуу жана эрежелерди жакшыртуу боюнча сунуштар;
5. түзөтүү чаралары.

15. Уюмдук бөлүмдөрдүн ыйгарым укуктары

15.1. ЖАЭУбашкаруу:

1. маанилүү коркунучтарга жана кризистик кырдаалдарга жооп кайтарууну координациялайт;
2. жооп чаралары боюнча чечимдерди кабыл алат;
3. керек болгондо тышкы органдар менен кызматташтыкты уюштурат.

15.2. Өзүнүн жоопкерчилик чөйрөсүндөгү проректорлор:

1. өз компетенциясынын чегинде жооп кайтарууну камсыз кылышат;
2. карама-каршы бөлүмдөрдүн ишин координациялайт;

3. жагдайды талдоого жана чараларды иштеп чыгууга катышат.

15.3. Декандык кеңселер, кафедралар, окутуучулар, Академиялык жана Маалымат бөлүмү, ошондой эле билим берүү, социалдык, юридикалык жана административдик иштерди жүргүзүүгө жооптуу бөлүмдөр:

1. өз ыйгарым укуктарынын чегинде иш алып барышат;
2. маалыматтын өткөрүлүшүн жана чечимдердин аткарылышын камсыз кылуу;
3. документациялоого жана кийинки талдоого катышат.

16. Жоопкерчилик

16.1. ЖАЭУнун кызматкерлери, персонал жана студенттери өз милдеттеринин чегинде ушул Эрежелерди сактоого жооптуу.

16.2. Коркунучту өз убагында билдирбөө, маанилүү маалыматты жашыруу, текшерилбеген маалыматты уруксатсыз таратуу, жооп кайтаруу тартибин бузуу жана башка мыйзам бузуулар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ЖАЭУнун жергиликтүү эрежелерине ылайык жоопкерчиликке тартылууга алып келет. (Борбордук документтер фонду)

17. Акыркы жоболор

17.1. Бул Эрежелер бекитилген күндөн тартып күчүнө кирет.

17.2. Бул Эрежелерге өзгөртүүлөр жана толуктоолор белгиленген тартипте киргизилет.

17.3. Бул Эрежелерде каралбаган маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, ЖАЭУ Уставына жана Университеттин башка жергиликтүү жоболоруна ылайык чечилет. (Борбордук документтер фонду)

1-тиркеме. Баштапкы коркунуч/окуя тууралуу отчет формасы

Жок.	Дата жана убакыт	Ким билдирди	Кыскача сүрөттөө	Жайгашкан жери	Кайсы жакка кабарланды	Шолуктуулук	Эскертүү

Кошумча 2. Окуя тууралуу отчет формасы

Жок	Күнү	Жайгашкан жер	Окуянын сүрөттөлүшү	Катышуучулар / күбөлөр	Баштапкы чаралар	Жооптуу адам	Эскертүү

Кошумча 3. Окуя жана кризис журнал формасы

Жок	Күнү	Окуя категориясы	Бөлүм	Кыскача мазмун	Көрүлгөн чаралар	Статус	Жабылуу күнү

Кошумча 4. Жооп берүү натыйжалары боюнча аналитикалык отчеттун формасы

Жок	Окуя / окуя	Себептери жана факторлору	Жоопту баалоо	Аныкталган көйгөйлөр	Түзөтүү чаралары	Жооптуу	Акыркы мөөнөт

Кошумча 5. Өзгөрүүлөр журналы

Өзгөрүү №	Бөлүм, берене	Өзгөртүүнүн кыскача мазмуну	Себеби	Кирүү күнү	Толук аты-жөнү, кызматтык абалы	Кол коюу

Кошумча 6. Макулдашуу баракчасы

МАКУЛДОО БАРАГЫ

Документтин аталышы: ЖАЭУбилим берүү чөйрөсүндөгү коркунучтарга, окуяларга жана кризистик кырдаалдарга жооп берүү боюнча эрежелер
Документ коду: SMK-60-08

Даярдаган:
_____ /Толук аты-жөнү/
Кызматтык абалы _____
"_" _____ 20

Макулданган:

Сапат боюнча жетекчи / QMS
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Коопсуздук / административдик иштер боюнча жооптуу бөлүмдүн башчысы
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Окутуу жана маалымат бөлүмүнүн башчысы
_____ /Толук аты-жөнү/
"_" _____ 20

Юрист / Юридикалык колдоо адиси
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Академиялык иштер боюнча проректор
_____ /Толук ысым/
"_" _____ 20

Мамлекеттик тил жана билим берүү / социалдык иш боюнча проректордун орун басары

_____ /Толук ысым/

"_" _____ 20

Макул болгон:

ЖАЭУ ректору

_____ /Толук ысым/

"_" _____ 20

Каттоо баракчасын өзгөртүү

Өзгөрүү №	Өзгөртүү киргизүүнүн себеби	Беттер	Өзгөртүүнүн кыскача мазмуну	Нысап	Колтамга	Күнү
1						
2						
3						

Нысан:

Күчүнө кирүү күнү: ' ' _____ 20

МАКУЛДАШУУ БАРАКЧАСЫ

№	Кызмат орду	Аты-жөнү	Кол тамгасы	Дата
1	**Иштеп чыккан**	Канетова Д.Э.		29.12.25
2	**Макулдашылды:** жооптуу түзүмдүк бөлүмдүн башчысы	Башиева Т.С.		29.12.25
3	**Макулдашылды:** Окуу-маалыматтык бөлүмүнүн башчысы	Канетова Д.Э.		29.12.25
4	**Макулдашылды:** сапат боюнча алдыңкы адис	Калмуратова А.		29.12.25
4	**Макулдашылды:** укуктук иштер жана адам ресурстары боюнча бөлүм башчы / юрист	Сыдыкова Б.Ж.		29.12.25
5	**Макулдашылды:** окуу иштери боюнча проректор	Садырова Н.А.		29.12.25
6	**Макулдашылды:** илим, СИ жана МТ боюнча проректор	Асилова З.А.		29.12.25
7	**Бекитилди** / белгиленген тартипте каралды	ЖАМУнун Окумуштуулар кеңеши		29.12.25.